

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року
м. Тернопіль*

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2018

УДК 378:61(063)(477)

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 540 с.

команд, прищеплюється любов до військової дисципліни та військового порядку.

Військова дисципліна на заняттях розглядається як усвідомлена студентами свого військового обов'язку, відповідальності за захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, їх вірності Військової присяги.

Для додаткових відпрацювань навичок з тактичної та вогневої підготовки, патріотичного виховання, майбутні офіцери опанували, завдяки тісній співпраці кафедри з полком спеціального призначення «Дніпро-1», сучасні принципи поведінки зі зброєю, опанували під керівництвом інструкторів що мають бойовий досвід в зоні АТО. Заключним етапом стало відпрацювання тактичних сценаріїв з надання допомоги в бойових умовах на місцевості з використанням піротехніки, додаткового фізичного навантаження. Це дозволило створити умови, наближені до реальних та надало можливість студентам використати на практиці отримані знання. Крім того студенти ознайомились з історією створення та бойовим шляхом полку.

Великий інтерес у студентів викликають зустрічі з випускниками кафедри-військовими лікарями, які на теперішній час проходять службу в Збройних Силах України, виконують різні посадові обов'язки, приймали участь в АТО.

Для активізації військово-патріотичного виховання кафедра співпрацює з громадським об'єднанням «Дух нації», яка об'єднує небайдужих, соціально активних і патріотично налаштованих українців, які не просто переживають за долю країни, а готові брати участь у змінах на краще, створювати ці зміни.

Місто Дніпро завжди пишалось своїми бойовими та трудовими традиціями. З початком війни на Донбасі Дніпро – це прифронтове місто. Населення міста, в особливо студентська молодь ще більш згуртувалась, активізувалися патріотичні настрої. Багато студентів кафедри у вільний час від занять доглядають поранених бійців Української армії у військово-шпиталю та лікарнях міста.

Кафедра не залишається в стороні від місцевих заходів військово-патріотичного виховання молоді. Вже традиційно навчання на кафедрі громадян України першого

року навчання починається з відвідування музею воїнам АТО, який був створений першим в Україні. Досвідчені екскурсанти розказують про героїчну боротьбу наших воїнів за гідність і територіальну цілісність України.

Сьогодні патріотизм як ніколи, за усі часи незалежності нашої держави, набув нових форм та особливого значення, об'єднав країну, згуртував суспільство. Саме з патріотизмом пов'язане становлення і розвиток світосприймання, формування світогляду майбутнього офіцера, формування життєвої позиції та способи самовдосконалення.

Таким чином військово-патріотичне виховання студентів на кафедрі має носити активний, творчий та наступальний характер. Патріотичний аспект має бути присутнім під час вивчення всіх навчальних дисциплін. Почуття патріотизму важливе особливо для військових людей, для військової еліти – офіцерів, для яких захист інтересів українського народу є конституційно визначене завдання.

Література

1. Закон України «Про статут внутрішньої служби Збройних Сил України» від 24.03.1999 року № 548-XIV.

2. Закон України «Про дисциплінарний статут Збройних Сил України» від 24.03.1999 року № 551-XIV.

3. Закон України «Про статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України» від 24.03.1999 року № 550-XIV.

4. Закон України «Про стрійовий статут Збройних Сил України» від 24.03.1999 року № 549-XIV.

5. Спільний наказ Міністерства оборони України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства освіти і науки України від 29.09.2015 № 514/633/989 «Про утворення кафедр медицини катастроф та військової медицини вищих медичних навчальних закладів».

6. Особливості підготовки офіцерів медичної служби запасу для Збройних Сил України. О.В.Нікітюк // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди»: Науково-теоретичний збірник, – Переяслав-Хмельницький. – 2008. – Вип. 16. – С. 154 – 158.

РОЗРОБКА НОВОЇ ПРОГРАМИ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» – ПЕРШОЧЕРГОВЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДОДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ

Запорожан В. М., Гладчук І. З., Марічереда В. Г., Волянська А. Г.

Одеський національний медичний університет

Вступ. Підготовка медичних працівників відповідно до загальноприйнятих міжнародних норм викладання з урахуванням особливостей та інтересів національної системи охорони здоров'я є оптимальною стратегією досягнення концептуально нового рівня якості підготовки майбутніх фахівців [1, 2]. Узагальнення та впровадження передового досвіду викладання дисципліни «акушерство та гінекологія» у вищих навчальних закладах (ВНЗ) МОЗ України є одним із напрямків роботи опорної кафедри. Тому розробка типових програм була доручена фахівцям опорних кафедр, визначених у наказі МОЗ України від 23.08.2011 № 532 «Про внесення змін до наказу МОЗ України від 26.02.2003 року № 86».

Мета роботи – висвітлити основні питання стосовно розробки нової типової робочої програми з дисципліни «акушерство та гінекологія».

Основна частина. На нараді представників однопрофільних кафедр з дисципліни «акушерство та гінекологія» виникли питання стосовно розробки нової типової робочої програми для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» у вищих навчальних закладах МОЗ України за спеціальністю 222 «Медицина», кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар»:

1. Визначити кількість модулів – розділів з дисципліни «Акушерство та гінекологія». Розподілити зміст програми відповідно між 4 та 6, 5 та 6 курсами.

2. Виключити або обмежити у змісті діючої програми все те, що не відповідає спеціальним компетенціям згідно галузевих стандартів.

3. Визначити порядок проходження виробничої практики на 4 та 5 курсах.

4. Розглянути питання про відповідність підручників, навчальних посібників сучасним міжнародним медичним стандартам.

Відповідно до нового навчального плану при вивченні дисципліни «акушерство і гінекологія» змінюється обсяг годин з 360 годин / 12 кредитів, з них 30 – лекційних, 190 – практичні заняття, 140 – СРС на 345 годин / 11,5 кредитів, з них 20 – лекційних, 160 – практичні заняття, 165 – СРС.

Згідно із внесеними змінами в типову програм (від 2015 року) загальна кількість модулів з дисципліни складає 3: 4 курс – Модуль 1. «Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї». 5 курс – Модуль 2. «Фізіологічний та патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду». 6 курс – Модуль 3. «Акушерство та гінекологія». Цей розподіл довів свою доцільність. Більшість фахівців ВНЗ підтримують пропозицію щодо об'єднання двох модулів з фізіологічного та патологічного акушерства в один. Можливо при цьому, дещо збільшити або перерозподілити кількість годин та визначитись з питаннями, які необхідно вивчати. Слід виключити або значно обмежити у змісті нової типової програми теми та питання з акушерства та гінекології, які не відповідають спеціальним компетенціям, спеціальним результатам згідно галузевих стандартів. Зокрема, з гінекологічної тематики (нейроендокринні синдроми, ендометріоз, дитяча гінекологія, репродуктивна медицина, онкологія) та акушерства (більшість екстрагенітальних захворювань у вагітних, догляд за новонародженими). Більшість фахівців підтримує пропозицію розподілити між 4 та 6 курсом, 5 та 6 курсом теми, що повторюються, та зробити наголос на вивченні на 6 курсі тем з невідкладних станів в акушерстві та гінекології. Деякі фахівці вважають недоцільним необхідність скорочення навчальної програми з дисципліни, тому що на 6 курсі теми, з яких отримані базові знання на 4 та 5 курсах, розглядаються з фахових позицій поглиблено, враховуючи клінічні ситуації та тестові завдання формату КРОК – 2. Є пропозиція відмінити обов'язкове написання навчальних історій з акушерства і гінекології, враховуючи підготовку, в першу чергу лікарів загальної практики. Замінити написання історій слід курацією вагітних та роділь та гінекологічних хворих під час виробничої практики або винести на самостійну роботу студентів (СРС).

Залишається відкритим питання виробничої практики. Деякі ВНЗ змінили порядок проходження практики студентами: 4 курс – гінекологічна лікарська практика в гінекологічному стаціонарі, 5 курс – акушерська поліклінічна практика в жіночих консультаціях.

Також провідні фахівці вважають, що слід об'єднати створення типових навчальних програм, а саме програми для вітчизняних, іноземних студентів, і програми з виробничої практики на 4 та 5 курсах під керівництвом однієї опорної кафедри (ОНМедУ). На сьогодні ці програми

створені в різні роки і різними кафедрами. Можливо слід об'єднати типову навчальну програму та програму з виробничої практики з акушерства та гінекології в єдину з метою дотримання наступності (спадкоємності) в навчанні. Вирішити питання включення навчальних годин з виробничої практики в загальні години навчального плану на 4 та 5 курсах. Рекомендувати проводити виробничу практику під час семестру, а не як літню виробничу практику в липні.

Щодо відповідності підручників, навчальних посібників сучасним міжнародним медичним стандартам з надання допомоги. Наказ МОЗ № 1422 від 29.12.2016р., та інформаційної довідки МОЗ від 29.12.2017р. дозволяє українським лікарям використовувати у своїй практиці міжнародні клінічні протоколи. У зв'язку з цим, доцільним було б створення робочі групи з перевидання існуючих навчальних посібників для студентів згідно міжнародних сучасних медичних стандартів з урахуванням рекомендацій МОЗ України.

В більшості ВНЗ протягом останніх років змінено формат лекцій та практичних занять. Це стосується інтерактивних технологій навчання, які сприяють засвоєнню до 70% матеріалу. Найбільш популярними є ділові ігри, "мозковий штурм", кейс-ситуації.

Необхідність усунення недоліків у підготовці майбутніх лікарів прийнято вважати наслідком застарілих і недосконалої навчальних програм, надмірною кількістю студентів у групах. Як з цим можна не погодитися? Однак, пошуки виходу із ситуації, що склалася в медичній освіті, мають наштовхнути нас на прийняття рішень, які забезпечать позитивні результати.

Висновки. Першочерговими завданнями щодо удосконалення навчально-методичного забезпечення студентів є ретельна підготовка програми нового покоління з дисципліни «акушерство та гінекологія» для 4–6 курсів додипломної підготовки фахівців у ВНЗ МОЗ України.

Література

1. Шляхи реформування системи вищої медичної освіти в Україні в сучасних умовах / О. В. Лінчевський, В. М. Черненко, Ю. С. П'ятницький, І. Є. Булах // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні : Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ.- Медична освіта, 2017.- № 3.- С. 6-9.

2. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах Міністерства охорони здоров'я України в умовах впровадження Закону України «Про вищу освіту» (за підсумками моніторингу в 2016 р.) / Ю. С. П'ятницький, І. В. Мельник, М. О. Поліщук, Ю. І. Фисун // Актуальні питання якості медичної освіти : матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2016. – С. 22–26.

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ОГЛЯД ПОШИРЕННЯ АДЕНОМІОЗУ В ЖІНОК ІЗ СУПУТНЬОЮ ГІНЕКОЛОГІЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Запорожченко М.Б., Сидоренко А.В.

Одеський національний медичний університет

Вступ Одними з найбільш часто зустрічаємих хвороб жіночої статеві системи є міома матки та аденоміоз. Міома

матки та аденоміоз відносяться до найбільш частих гінекологічних захворювань після запальних процесів. Міому